

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ
Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 766 -780)

- ΧΟ. Ἀνήρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὁργῆς ταχύς· 766
νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς.
ΚΡ. Δράτω, φρονείτω μεῖζον ἦ κατ' ἄνδρ' ἵών·
τῷ δ' οὖν κόρᾳ τώδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
ΧΟ. Ἄμφω γὰρ αὐτῷ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς; 770
ΚΡ. Οὐ τὴν γε μὴ θιγοῦσαν· εῦ γὰρ οὖν λέγεις.
ΧΟ. Μόρῳ δὲ ποίω καί σφε βουλεύῃ κτανεῖν;
ΚΡ. Ἅγων ἔρημος ἐνθ' ἀν ἦ βροτῶν στίβος
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθείς, 775
ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγη πόλις·
κάκεῖ τὸν Ἀιδην, δὲν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ' ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τάν Ἀιδου σέβειν. 780

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους **773-780** (**Ἄγων ἔρημος ... τάν Ἀιδου σέβειν**).

Μονάδες 30

- B.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:
1. Κατά τον Κάρολο Κουν, ο χορός ως πρωταρχικός παράγοντας του αρχαίου θεάτρου διαμορφώνει το κλίμα του έργου. Επικαλούμενοι συγκεκριμένα στοιχεία των στίχων **766 -780** να επιβεβαιώσετε την παραπάνω άποψη.

Μονάδες 10

- 2.** Να σκιαγραφήσετε την προσωπικότητα του Κρέοντα, όπως αυτή προβάλλεται μέσα από τους στίχους 777-780 (**κάκει τὸν Ἀιδην ... τὰν Ἀιδου σέβειν**).

Μονάδες 10

- 3.** Στο κείμενο από το πρωτότυπο (**στίχοι 766-780**) ο Κρέων επιμένει πεισματικά στη θανατική καταδίκη της Αντιγόνης. Να σχολιάσετε την άποψη που διατυπώνει ο Κρέων για το ίδιο ζήτημα, όπως αυτή περιέχεται στο μεταφρασμένο κείμενο που ακολουθεί (**στίχοι 883-890**).

Κείμενο από μετάφραση (στίχοι 883-890)

- KP.** Τα μοιρολόγια και τους θρήνους, το ξέρεις, ποτέ δε θα 'πανε κανείς προτού πεθάνει, αν φτούραγαν.
(*Απευθύνεται στον φρουρούς.*)

Πάρτε τη γρήγορα και, καθώς πρόσταξα,
να πάτε να τη χτίσετε στο λάκκο το βαθύ.
Άστε τη μόνη κι ερημη, θέλει πεθάνει,
θέλει ζήσει, θαμμένη σ' ένα τέτοιο σπιτικό.
Η κόρη αυτή δε μόλυνε τα χέρια μας,
μα τον απάνω κόσμο θα τον χάσει.

Μονάδες 10

- 4.** Για ποιους λόγους η διεξαγωγή των δραματικών αγώνων στην αρχαία Αθήνα συνδεόταν με την άνοιξη;

Μονάδες 10

- 5.** Να γράψετε δύο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς (απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **νοῦς, φρονείτω, βουλεύη, ἄγων, σέβειν.**

Μονάδες 10

- 6a.** Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον πίνακα που ακολουθεί, συμπληρώνοντας στα κενά του τη δοτική

του πληθυντικού αριθμού για τις αντίστοιχες λέξεις που σας δίνονται.

	Δοτική πληθυντικού
όργης	
άνδρας	
βροτῶν	
μίασμα	
πόλις	

Μονάδες 5

6β. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον πίνακα που ακολουθεί, συμπληρώνοντας στα κενά του σε χρόνο Παρατατικό τους ακριβώς αντίστοιχους ογηματικούς τύπους αυτών που σας δίνονται.

	Παρατατικός
ἐστί	
νοεῖς	
λέγεις	
βουλεύῃς	
κρύψω	

Μονάδες 5

7. ταχύς, νοῦς, κατακτεῖναι, θεῶν, αἰτούμενη:

Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παραπάνω λέξεων του κειμένου.

Μονάδες 10